

En färdplan för jämställdhet mellan kvinnor och män 2006-2010

Näringsdepartementet

2006-04-20

Dokumentbeteckning

KOM(2006) 92 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén - En färdplan för jämställdhet - 2006 - 2010

Sammanfattning

Kommissionen presenterade ett meddelande om en färdplan för jämställdhet 2006 – 2010 den 8 mars 2006. Planen bygger på den gemensamma ramstrategin för jämställdhet 2001 – 2005 och innehåller de viktigaste insatser som kommissionen planerar inom sex prioriterade områden. Dessa områden är

- att uppnå ekonomisk självständighet för kvinnor och män
- att stärka möjligheterna att förena arbete, privat- och familjeliv
- att främja en jämn fördelning av kvinnor och män i beslutsfattande
- att undanröja könsrelaterat våld och handel med människor
- åtgärder för att motverka könsstereotypa mönster i samhället
- att främja jämställdhet utanför EU

Meddelandet innehåller också en del som behandlar åtgärder för förbättrad styrning av jämställdhetsarbetet på EU-nivå.

Exempel på indikatorer som skall användas för uppföljning av färdplanen redovisas i en bilaga. Vidare medföljer en förteckning över arbetsgrupper och nätverk som kommissionen har tillsatt på jämställdhetsområdet som bilaga.

Regeringen välkomnar kommissionens färdplan för jämställdhet 2006-2010.

1 Förslaget

Bakgrund

Under de senaste fem åren har en gemensam ramstrategi för jämställdhetsarbetet (2001-2005) tillsammans med ett stödprogram legat till grund för EU:s jämställdhetsinsatser. Stödprogrammet som bl.a. finansierar bidrag till utvecklingsprojekt i medlemsländerna har förlängts att gälla t.o.m. 2006.

Baserat på utvärderingen av denna gemensamma ramstrategi har kommissionen presenterat ett meddelande om hur jämställdhetsarbetet på EU-nivå skall fortskrida och vilka insatser som prioriteras under perioden 2006-2010 – *En färdplan för jämställdhet 2006 – 2010* (KOM(2006)92 slutlig). Färdplanen för jämställdhet innehåller inga förslag som skall behandlas av rådet eller EU-parlamentet.

1.1 Innehåll

Kommissionens meddelande om en färdplan för jämställdhet 2006 – 2010 är relativt kort och omfattar två huvuddelar. I den första delen beskrivs vilka politikområden som är prioriterade och vilka insatser som kommissionen planerar vidta under perioden. Den andra delen handlar om åtgärder för förbättrad styrning av jämställdhetsarbetet på EU-nivå. I åtföljande bilagor redovisas dels indikatorer som kommer att användas för uppföljning av färdplanen och dels en förteckning över arbetsgrupper och nätverk som kommissionen har tillsatt på jämställdhetsområdet.

I den första delen presenterar kommissionen insatser inom sex prioriterade områden.

Det första området handlar om att **uppnå ekonomisk självständighet för kvinnor och män**. Kommissionen skall förstärka arbetet med jämställdhetsintegrering, bl.a. genom att år 2007 ta fram en handbok om att integrera ett jämställdhetsperspektiv i de integrerade riktlinjerna för tillväxt och sysselsättning och i den sammanhållna processen för social trygghet och social delaktighet. Vidare skall kommissionen tillsammans med medlemsländerna verka för att jämställdhet lyfts fram i genomförandet av såväl de nya strukturfondsprogrammen som i planen för legal invandring och i den föreslagna europeiska fonden för integrering av tredjelandsmedborgare. Ett meddelande om löneskillnader mellan kvinnor och män skall presenteras år 2007 och år 2010 skall en första rapport lämnas om tillämpningen av direktivet om likabehandling i fråga om tillgång till varor och tjänster (Dir 2004/113/EC). Kommissionen skall också förbättra jämställdhetsanalyser inom hälsoområdet.

Det andra prioriterade området handlar om att **stärka möjligheterna att förena arbete, privat- och familjeliv**. Kommissionen skall år 2006 presentera ett meddelande som följer upp grönboken om demografi. Där kommer särskilt frågorna om balans mellan förvärvsarbete och privatliv och möjligheterna att nå målen för barnomsorg att belysas. Vidare skall kommissionen stödja forskning om yrken inom hälsosektorn och den sociala sektorn och samarbeta med internationella organisationer i syfte att få en bättre yrkesklassificering.

För att **främja en jämn fördelning av kvinnor och män i beslutsfattande positioner** kommer kommissionen bl.a. att integrera ett jämställdhetsperspektiv i det 7:e ramprogrammet för forskning, bevaka kvinnors deltagande i det aviserade Europeiska forskningsrådet och presentera goda exempel på jämställdhetsinsatser inom IT sektorn. År 2007 skall ett EU-nätverk om kvinnor i ekonomiskt och politiskt beslutsfattande bildas. Dessutom kommer opinionsbildande insatser att genomföras för att öka andelen kvinnor i beslutsfattande, särskilt inför valet till Europaparlamentet år 2009.

Inom det prioriterade området att **undanröja könsrelaterat våld och handel med människor** kommer kommissionen år 2006 att presentera ett meddelande om att etablera ett system för jämförande statistik och följa upp utvecklingen på EU-nivå när det gäller brott, brottsoffer och brottsmål. Vidare skall kommissionen stödja medlemsstaterna och frivilligorganisationer i arbetet för att undanröja könsrelaterat våld (inklusive hedersrelaterat våld) och verka för att tillgängliga instrument, som till exempel den europeiska socialfonden, används för att på nytt integrera offer för våld och människohandel i samhället.

Ett annat prioriterat område är **åtgärder för att motverka könsstereotypa mönster i samhället**. De insatser som kommissionen lyfter fram är särskilda jämställdhetsåtgärder inom utbildnings-, kultur- och sysselsättningsområdet, främst inom EU-program såsom socialfonden, IT-program och det kommande integrerade programmet för livslångt lärande. Kommissionen skall också stödja opinionsbildande kampanjer och utbyte av erfarenheter inom skolor och företag samt utveckla dialog med media för att stimulera spridning av icke könsstereotypa förebilder. Medvetenhet om jämställdhetsfrågor skall också öka hos EU:s medborgare genom kommissionens Plan för demokrati, dialog och debatt (KOM(2005)494).

För att **främja jämställdhet utanför EU** kommer kommissionen att övervaka införandet av EG-lagstiftningen i kandidatländerna och i ev. blivande kandidatländer samt övervaka och främja jämställdhetsintegrering i EU:s externa förbindelser. Under 2006 skall kommissionen presentera ett meddelande om en europeisk vision för jämställdhet i EU:s biståndsarbete och samma år genomförs en ministerkonferens om jämställdhet i Medelhavsregionen. Kommissionen skall vidare bidra till att de åtaganden som staterna gjort genom antagandet av internationella konventioner på jämställdhetsområdet genomförs (bl.a. handlingsplanen för jämställdhet som

antogs vid FN:s fjärde världskvinnokonferens i Peking år 1995). För att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 kommer bl.a. riktlinjer att tas fram för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i utbildning i krishantering.

I den andra delen av färdplanen som behandlar förstärkt styrning av jämställdhetsarbetet understryker kommissionen vikten av ett tydligt mandat från den högsta politiska nivån för att nå framgång. Den europeiska jämställdhetspakten som antogs vid Europeiska rådets möte i mars 2006 är exempel på ett sådant mandat. Jämställdhetsministrarnas stöd vid regelbundna möten och konferenser är centrala liksom samarbetet mellan EU:s institutioner, medlemsländerna, parlamenten, arbetsmarknadens parter och frivilligorganisationer.

Det kommande europeiska jämställdhetsinstitutet nämns särskilt som ett viktigt stöd för EU:s jämställdhetsarbete, bl.a. genom att tillföra expertis och kunskap och erbjuda möjligheter till erfarenhetsutbyte.

De åtgärder som kommissionen vidtar är främst inriktade mot förstärkt organisation internt och bättre kontakter med jämställdhetsmyndigheterna i medlemsländerna, frivilligorganisationer och arbetsmarknadens parter. Kommissionen skall vidare stärka jämställdhetsperspektivet i konsekvensbedömningarna av ny EU-politik och utvärdera möjligheterna att integrera jämställdhet i EU:s budget, särskilt inom strukturfonderna. Integrering av jämställdhet i budgetarbetet på lokal, regional och nationell nivå skall också stimuleras.

Utvecklingen mot jämställdhet kommer att följas upp på EU-nivå genom kommissionens årliga rapport till vårtoppmötet. Utvecklingen följs också av jämställdhetsministrarna och av en kommissionärsgrupp för grundläggande rättigheter och lika möjligheter. Vid behov kommer fler indikatorer att utvecklas och år 2008 kommer en första rapport om genomförandet av färdplanen. En utvärdering av färdplanen genomförs år 2010.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

-

1.3 Budgetära konsekvenser

Färdplanen för jämställdhet innebär inga budgetära konsekvenser eftersom kostnaderna täcks inom ramen för det nya gemenskapsprogrammet PROGRESS, som skall ge finansiellt stöd till genomförandet av EU:s mål på de sysselsättnings- och socialpolitiska områdena.

2.1 Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens färdplan för jämställdhet 2006-2010. Det är viktigt att på EU-nivå fortsätta att driva ett långsiktigt strategiskt arbete för att främja jämställdhet. Kommissionens prioriteringar under perioden ligger väl i linje med den svenska jämställdhetspolitiken.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Kommissionen presenterade färdplanen för jämställdhet vid möte i rådets arbetsgrupp för sociala och sysselsättningsfrågor den 10 april 2006. Flertalet medlemsländer välkomnade färdplanen. Några länder framhöll vikten av att inte utveckla nya indikatorer för uppföljning av färdplanen utan att i första hand använda indikatorer som redan finns tillgängliga inom olika politikområden. Kommissionen bekräftade att de indikatorer som föreslås i bilagan till färdplanen för jämställdhet är sådana som används i andra sammanhang.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

-

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

-

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Den 4 - 5 maj 2006 inbjuder kommissionen viktiga aktörer (Europaparlamentet, EU:s övriga institutioner, medlemsländer, kandidatländer, EFTA-länder, arbetsmarknadens parter, frivilligorganisationer och internationella organisationer) för att diskutera framtida utmaningar på jämställdhetsområdet. Genomförandet av kommissionens färdplan för jämställdhet 2006-2010 blir en huvudpunkt på konferensen.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

-

-